

Sisil

Sbiyaw balay han o niqan kingal ka qduda, ida spruun bi qmita drudan snaw Seejiq, yaasa hiya ga niqan kingal nanaq biyax niya, “sisil” ksun rudan sbiyaw ka hiya. kiya ni wada dha asi thngani “sisil utux ” ka hangan niya da.

Smnru ka rudan snaw alang o “sisil nii ga leexan bi qtaan kleelug seusa Imiqu ka hiya, ida saw utux mkla pshuya ka uuda sjiqun.”

Ida uxay wana ita Seejiq ka smparu bi qmita sisil wah! Kana ka dThau, dBunun, dTayal ni dChou o mtina ita uri, qbhangun dha balay ka hnan sisil, qtaun dha balay ka snkyaan sisil, yasa niqan bi brihan ka rngac na ni ssakaya na.

Smnru ka drudan alang o “ Sbiyaw balay han o ida niqan ka dha qduda, ga mhiyug babaw tasil siyaw bi yayung, psramal pspung mhaal paru tasil; pkraaw yayung musa sipaw. Kingal o paru hniygan na cyaqung ksun, kingal o biciq hnyigan na sisil ksun. Qtaun ka dhiya o saw bi mabang paru ka biyax cyaqung wah! Yasa suqi shjil ka tasil, kiya ni ana nanaq shuya mhaal ka cyaqung o ungac bi brahan Imglug tasil.

Tmlung ka sisil do, asi na rmuxi iyax tasil ka kukuh duling qaqay na han, rmngac bi ka sisil do kmdudul Imglug ka tasil da! Imglug ka tasil da! hici do qulung hqulan sipaw yayung sisil ka tasil da.

Paah hiya siida, snhiyi saw niqan paru bi biyax ka sisil da, kiya ni thnganan dha “ utux qduda ” ka sisil da. Drudan alang o rngagun dha ka lqian snaw alang, “ Nasi namu mowsa Imiqu siida, asi ka mGaya balay wah! Qlahang balay! Qbhang balay ka hnan sisil! Duri ni qtai bi ka snkyaan sisil uri. Kika pkeegu ka nangal namu musa Imiqu da, musa niqan bi brihan ka seusa namu Imiqu uri da” msa.

Saw ka dThau ga, niqan kingal ka mbbiyax bi risaw, ida paru bi pahung na musa ppais ka hiya, stmaun bi seejiq tnealang ka hiya, kiya ni spruun bi dThau ka hiya. Mhuqil do maakingal meiyax embhgay ni mqalux ka hniygan na, mqbulic qtaan ka tunux na ni saw utux qmita ka dowriq na uri. Nasi pklug muda naqih utux, ida hiya ka stmaun dha, yaasa madas malu utux pqdriqan ka naqih utux; Yaasa tduwa bi pgkla ana manu ka hiya, kiya ni thnganan dha “ utux qduda ” uri ka hiya.

Nasi mmowsa tmsamac Imiqu, uxay uri o mmowda paru uuda siida, ida asi ka qmbahang rngac “ utux qduda” ni qmita snkyaan “ utux qduda ” uri, kiya ka tduwa musa ni musa malu neuda dha hici.

Nasi mhnang ni skaya brah, gisu meiyah tmgsa “ qlahang bi ha” msa.

靈鳥

從前有兩隻鳥受先祖尊崇。牠們有奇特能力，又有特殊的聲音，叫「占卜鳥（sisil）」與「送子鳥（族人稱 ruur）」。

族人視牠為有超能力的鳥，從低海拔至高海拔林中都有蹤影，喜歡群體行動，是領導鳥種，一遇危險，常常先發出警戒聲。

賽德克族崇敬 sisil！邵族、布農族、泰雅族與鄒族等等族群，跟我們一樣會聆聽叫聲、留意飛向，有特別意義。

長輩：「從前，有兩隻鳥佇足在河邊的大石上，準備比賽扛大石頭到對岸，一隻是體型大的烏鴉；一隻是體型嬌小的 sisil。烏鴉力氣大，但大石頭超級沉重，烏鴉也移不動大石頭。輪到 sisil 時，牠將其爪子伸進石縫裡，一聲尖叫後神奇的事發生，sisil 居然把大石頭搬移到對岸。

大家認為 sisil 有超能力，改稱為「靈鳥」。長輩會叮嚀年輕的男士：「上山狩獵，務必遵守狩獵的 gaya（祖訓），留意 sisil 的叫聲與飛的方向

邵族也有類似的傳說，一名勇士屢建戰績。他逝世後，族人非常懷念他，變成了一隻黑白相間、且頭部灰色、眼光炯炯有神的鳥。每當族人遇到困境時，這隻鳥會來指引他們遠離惡運。正因為牠能未卜先知，邵族的族人將牠奉為「靈鳥」。族人去深山狩獵、戰鬥，決定重大事情時，都要先聆聽「靈鳥」的鳴叫聲和觀看「靈鳥」飛行的方向，才會決定去與執行要做的事情。